



BRUSSEL BLUES

WOUTER
DEHAIRS

Lannoo

*All the shadows and the pain
Are coming to you*

– Echo and the Bunnymen, ‘Nothing Lasts Forever’

Songs

MET EEN TITEL als *Brussel Blues* kon een songlijst ook deze keer niet ontbreken. Ik heb ernaar geluisterd tijdens het schrijven. Jullie kunnen ernaar luisteren voor, tijdens of na het lezen. *Enjoy.*

Higgs Boson Blues – *Nick Cave & The Bad Seeds*

Blues Run the Game – *Laura Marling*

Workingman's Blues #2 – *Bob Dylan*

Grace Kelly Blues – *Eels*

Tom Traubert's Blues – *Tom Waits*

Bluesette – *Toots Thielemans*

Lady Sings the Blues – *Billie Holiday*

Folsom Prison Blues – *Johnny Cash*

My Own Blues – *John Lee Hooker*

I Got the Blues – *The Rolling Stones*

Fisherman's Blues – *The Waterboys*

Roadhouse Blues – *The Doors*

Me and the Devil Blues – *Robert Johnson*

Ragdoll Blues – *Zita Swoon*



Proloog

ANTON TSJECHOV – Rus, schrijver, klootzak.

Als je een pistool introduceert in het eerste bedrijf van je stuk, zorg je er volgens hem maar beter voor dat dat pistool afgevuurd wordt voordat het stuk gedaan is. Dit is dan wel geen theaterstuk over het negentiende-eeuwse Rusland, maar verder klopt alles wat die Tsjechov gezegd heeft. Tenminste, dat beweert Gwen, en zij zit er niet vaak naast, geloof me.

Dit verhaal begint met een man. Die man heeft een pistool en je kunt er gif op innemen dat dat pistool afgevuurd wordt voordat het verhaal gedaan is. Je hoeft zelfs niet te wachten tot het eind.

Fucking Tsjechov.

I

HET ZONLICHT VIEL door een spleet tussen de gordijnen naar binnen en belichtte de keurig geordende schrijftafel tegen de muur. Erop lag een brochure met informatie over de wificode en de uren van het ontbijt. De man had geen van beide nodig gehad. Hij liep naar het raam en wierp een blik naar buiten. De bomen op straat verkleurden al. Indian summer. Het ging een mooie dag worden.

De man liep naar de kast en haalde zijn donkerblauwe pak eruit. Andere kleren zaten er niet in. De lege kapstokken maakten metalige tikken terwijl ze tegen elkaar botsten. Toen hij zijn das wilde knopen, merkte hij dat zijn hand trilde. Hij liep op zijn sokken naar de kraaknette witte badkamer en zag dat het potje met de voorgeschreven pillen voor de spiegel stond, naast de beker met zijn tandenborstel. Hij schroefde het dekseltje los en nam een pil, bedacht zich en nam er nog een. Beide pillen slikte hij door met kraantjeswater. Daarna zette hij zich even neer op het bed en luisterde naar de geluiden van de stad. Dit was Brussel, stil was het hier nooit, ook niet 's nachts. Dat had hem misschien moeten storen, maar het tegendeel was waar. Het had ervoor gezorgd dat hij de stemmen in zijn hoofd niet meer hoorde. Of tenminste niet zo goed. Hij hoefde ze ook niet meer te horen. Hij wist wat ze hem vertelden, wat hij moest doen. Ze zeiden dat er geen andere weg was.

Hij opende de la van het nachttafeltje en haalde het pistool eruit. Hij kende het merk niet, maar het werkte gegarandeerd, volgens de man die het hem had verkocht. Gewoon de loop in de juiste richting wijzen en de trekker overhalen. Hij stopte het in zijn jaszak en verliet de kamer, zonder zich om te draaien.

Het was inderdaad een mooie dag. De zon viel op zijn gezicht en even voelde hij de warmte, die hem deed glimlachen. Een kortstondig moment van geluk, want even later dacht hij weer aan de reden waarom hij daar was, en er liep een ijskoude rilling over zijn rug. Het kenmerkende blauwe bord met de grote M dook voor hem op. Hij zette zijn mondmasker op, nam de roltrap naar beneden, kocht een enkele rit en nam plaats in het voertuig. Het was niet ver. Zes haltes maar. Dat lukte nog wel.

Bij station Merode stapte hij uit. Buiten was het zonlicht, dat kortgeleden nog alles onder een laatzomerse glans had bedekt, vervangen door een miezerregen. Terwijl hij opkeek naar het bordje met de straatnaam (Avenue des Celtes/Keltenlaan) botste hij per ongeluk tegen iemand op, kreeg een '*Putain, connard*' naar zijn hoofd geslingerd en haastte zich naar de deur van nummer 22, waar hij op de bel drukte. Een vrouwelijke stem vroeg wie hij was.

'Karel Deridder,' zei hij, 'ik heb een afspraak om halfnegen', waarna de zoemer klonk en de deur uit het slot sprong.

De man stapte de gang in, zag links van hem een glazen deur met daarop de naam 'XyZ'. Erachter stond een drietal twintigers rond een maquette van een park. In het park waren miniatuurversies van mensen neergezet, mensen met kinderen. Sommige kinderen zaten op een schommel, andere leken rond te lopen tijdens een spelletje tikkertje dat bevroren was in de tijd. Heel even sloot de man zijn ogen, duwde de stemmen weg die steeds luider om zijn aandacht vroegen, en luisterde. Hij kon hen horen, de kinderen, hun gelach, hun opgewonden geschreeuw.

'Est-ce que je peux vous aider, monsieur?'

De man opende zijn ogen. Voor hem stond een van de twintigers, een vrouw in een kledingstuk dat uit één stuk gemaakt was en een lange ritssluiting opzij had.

'Non, merci', zei hij, draaide zich om en volgde de trap naar de eerste verdieping. De deur die hij zocht, was van donker hout en bevatte een eenvoudig plakkaatje waarop 'Keller Brik Privédetective' te lezen stond. Hij klopte aan en werd binnengelaten door een jonge vrouw met een kort kapsel en een zwaar opgemaakt gezicht met meerdere piercings.

Ze knikte naar een andere deur. 'Meneer Brik verwacht u.'

Die deur was half geopend en leidde naar het kantoor van de detective. Hij bedankte haar en stapte naar binnen.

'Meneer Deridder', hoorde hij.

De detective zat achter een houten bureau en stond op toen de man de kamer binnenkwam. Hij was groter dan de man had gedacht, bijna een kop groter dan hijzelf, en zijn gezicht vertoonde de diepe groeven van een verleden dat niet zonder problemen was geweest.

'Neemt u plaats,' zei hij, 'wat kan ik voor u doen?'

De man bevroor, alsof hij even vergeten was wat hij hier was komen doen. Het was zo makkelijk gegaan, zonder enige tegenstand. Deze persoon, deze detective, wilde helpen. Dat ging hij ook doen. Alleen kwam voor hem alle hulp allang te laat. De man glimlachte, maar de glimlach was blijkbaar geforceerd of op de een of andere manier onnatuurlijk, want de detective vroeg of alles oké was.

'Ja,' zei hij, 'alles is oké.'

De focus was terug. De rust ook.

Zijn rechterhand verdween in de binnenzak van zijn jas en haalde er het pistool uit. Hij hield het wapen recht voor zich uit, richtte op het verraste gelaat van de detective en boog dan zijn arm tot de loop in het weke gedeelte onder zijn kin kwam te rusten.

Toen haalde hij de trekker over.

2

HOOFDINSPECTEUR RINA VERSTREPEN van de Brusselse federale politie had weinig geslapen. Dat was niets abnormaals. Ze sliep sowieso maar ongeveer vijf uur per nacht. Zes was een luxe. Zeven een all-in verblijf in het Ritz-Carlton. Afgelopen nacht waren het er maar vier geweest, wat deels de hoofdpijn verklaarde die ergens achter haar ogen klopte. Deels, want het andere deel zat voor haar op een stoel en droeg de naam Keller Brik.

Ze negeerde hem en liep naar de plaats delict, waar sporenonderzoekers in witte overalls rondliepen en nauwkeurig elke morzel forensische info verzamelden. Het slachtoffer lag languit op de vloer. De bovenkant van zijn hoofd was weggeblazen. Weinig subtiel allemaal, net als de persoon in wiens kantoor de daad had plaatsgevonden. Ze liet de sporenonderzoekers hun ding doen en ging naar de enige bron van informatie die haar op dat moment interesseerde.

‘Wat is hier gebeurd, Brik?’

Hij zag er onverzorgd uit. Hij had een stoppelbaard en een hemdsslip stak uit zijn broek. En dan was er nog die blik. Het was de blik van iemand die iets had gezien wat hij liever niet had gezien – een blik die ze herkende.

‘Het lijkt wel alsof er altijd iemand moet sterven voor we elkaar terugzien, nietwaar, hoofdinspecteur?’

Ze antwoordde niet.

‘Geen zin in smalltalk, huh?’

‘Wie was hij, Brik?’

‘Hij zei dat hij Karel Deridder heette.’

‘Karel Deridder?’

Ze zag hoe Brik zijn hoofd draaide en haar vragend aankeek.

‘En wat zei hij nog meer?’

‘Niks. Voor ik het wist, haalde hij een pistool uit zijn jaszak en begon de muren te behangen met de binnenkant van zijn hoofd.’

‘Kan jij dat bevestigen?’

Die vraag was gericht aan Gwen Van Meer, Briks assistente, die onbewogen op een andere stoel zat en een boek las.

‘Ja’, zei ze zonder op te kijken.

Met die meid klopte iets niet, vond Verstrepen. Geen wonder dat ze voor Brik werkte.

‘Goed. We gaan op het commissariaat verder met dit gesprek.’

Brik zette zijn handen op zijn knieën en stond zuchtend op. Verstrepen zag dat die handen op het eerste gezicht schoon waren. Er waren geen kruitsporen op de vingers of op de rest van zijn kleding te zien, maar ze wachtte liever het resultaat van het onderzoek daarnaar af.

Ze knikte naar Danny Devriendt en Sam Van Grieken, haar twee inspecteurs, en zei: ‘Meenemen. Allebei.’

3

‘VERTEL HET NOG eens.’

Brik zuchtte weer. Hij had al twee keer uitgelegd hoe een man die hij nog nooit van zijn leven had gezien zijn kantoor binnen was gestapt, een pistool uit zijn jas had gehaald en zich door het hoofd had geschoten.

‘Is dat niet vreemd?’

‘Nogal, ja. Ik verkies klanten die in leven zijn. Zo worden mijn rekeningen tenminste betaald.’

Verstrepen gaf geen krimp. Brik kon evengoed proberen een steen te charmeren.

‘En die persoon had een afspraak gemaakt? Met jou?’

Die vraag kwam van inspecteur Danny Devriendt, de rechterhand van Verstrepen en een van de weinige mensen die Brik konden irriteren door gewoonweg met hem in dezelfde ruimte te vertoeven.

‘Ja, het zal u misschien verbazen, inspecteur, maar mensen maken spontaan afspraken met mij. Ik hoef dus niemand te arresteren om wat menselijk contact te krijgen.’

Inspecteur Devriendt vouwde zijn armen over elkaar en beet zichtbaar op zijn kiezen. Als hij nog wat harder beet, brak er een kroon af, dacht Brik.

Verstrepen legde een foto op tafel.

‘Is dit de man die zichzelf vanochtend bij jou op kantoor heeft omgebracht?’

Brik bekeek de foto.

‘Misschien wel, misschien niet. Hij droeg een mondmasker. Maar had hij geen identificatie op zak dan?’

‘Identificatie wel, maar geen telefoon,’ zei Devriendt, ‘zeker dat jij die niet per ongeluk gepikt hebt, Brik?’

‘Gepikt? Niet iedereen gaat even nonchalant om met professionele integriteit als u, inspecteur.’

‘Zegt de man wiens vader even integer was als een rioolrat.’

‘Wat heeft mijn vader hiermee te maken?’

Devriendt grijnsde.

‘Ik heb blijkbaar een gevoelige snaar geraakt. Al wat ik zeg, is dat je vader, een commissaris van de federale politie, zijn penning aan de hoogste bieder heeft verkocht. Welke andere beroepsgroepen verkopen zichzelf voor het geld? Laat me even nadenken. Hoeren en privédetectives.’

Verstrepens stond op.

‘Inspecteur Devriendt, kan ik u even onder vier ogen spreken?’

Ze wachtte niet op een antwoord van haar inspecteur en verliet de verhoorkamer.

‘De baas roept. Ga maar snel, of je mag morgen verkeersbonnen gaan uitschrijven.’

Devriendt zette beide handpalmen op de tafel en boog zijn gezicht toe naar dat van Brik, die geen spier vertrok.

‘Als blijkt dat je informatie hebt achtergehouden, kom ik persoonlijk langs om die licentie van jou af te pakken, Brik. We zullen zien of je dan nog zo’n grote bek durft opzetten.’

Daarna draaide hij zich om en liep de verhoorkamer uit.

Brik voelde hoe zijn lichaam langzaam ontspande. Nog even en hij had die irritante balzak gevloerd met een rechtse hoek, ongeacht de gevolgen. Hij had trek in een sigaret en hoopte dat dit gedoe niet al te lang meer ging duren. Waar zou Gwen zitten? Waarschijnlijk in de tweede verhoorkamer. Hij wenste degene die haar

ging ondervragen veel geluk. Gwen vond het doorgaans al verve-
lend om met h  m te praten. Praten met een flik vond ze ongeveer
even aangenaam als een tand laten trekken. Zonder verdoving.

Even later ging de deur weer open.

‘Hoofdinspecteur Verstrepen hervat het interview.’

‘Helemaal alleen, hoofdinspecteur? Van je vrienden moet je het
hebben, zeggen ze.’

‘Wat wilde Karel Deridder, Brik?’

‘Wat iedereen wil, denk ik: een beetje liefde, een beetje geld en
een kans op eeuwige roem. Alleen had ik niet gedacht dat hij dat
laatste in mijn kantoor zou komen zoeken.’

‘Karel Deridder is dood, Brik. Denk je nu echt dat je je nog steeds
kunt beroepen op zoiets als een geheimhoudingsplicht?’

Hij zuchtte. ‘Hoofdinspecteur, ik hoef mij niet te beroepen op
een geheimhoudingsplicht, omdat er geen geheim is. Er was zelfs
geen klant. Karel Deridder is mijn kantoor binnengestapt en heeft
zichzelf vervolgens zonder een woord van uitleg van het leven be-
roofd. Als jullie een antwoord willen hebben op de vraag waarom
hij in godsnaam door mijn deur is gestapt en niet, ik zeg maar iets,
door de deur van de Koningsstraat 202A, dan moet ik jullie teleur-
stellen, want ik heb er absoluut geen flauw idee van. Maar wees
gerust, ik had met elke vezel in mijn lijf gewild dat het omgekeerd
was en dat jullie in mijn plaats straks stukjes hersenen van de vloer
zouden kunnen rapen.’

Verstrepen legde een nieuwe foto op tafel. Het was een opspo-
ringsbericht van een meisje van zeventien. Ze was vermist sinds 15
september. Al zes weken dus. Haar naam was Elise Deridder.

‘Ben je er zeker van dat Karel Deridder niks tegen jou heeft ge-
zegd over zijn dochter, Brik?’

Hij bestudeerde de foto die voor hem lag en liet de film van de
afgelopen ochtend opnieuw in zijn hoofd afspelen. Hij begreep er
helemaal niets van.

‘Nee, Karel Deridder heeft geen woord over zijn dochter gezegd.’
Ze leunde naar achteren en wierp hem een sceptische blik toe.

‘Ben je er zeker van dat je de waarheid vertelt, Brik?’

‘Erewoord, hoofdinspecteur, ik mag doodvallen als het niet zo is.’

‘Geef me geen valse hoop, Brik. Interview opgeschort.’

Verstrepen opende de deur en stapte opnieuw naar buiten. Ze had niet gezegd dat hij moest blijven zitten, dus stond hij op en bleef in de deuropening staan. De plek was nog niet veel veranderd sinds zijn vertrek zo’n kleine tien jaar eerder, dacht hij. Muffe lucht, krappe bureaus en stapels paperassen die dienden als onderzetters voor halflege koffiemokken. Briks bureau had zich centraal bevonden, dat van zijn vaste partner bij de afdeling zware misdaad, John Devuyt, er vlak naast. Veranderingen kostten geld en toen hij nog een flik was, waren budgetten al even krap als het korset van een negentiende-eeuwse huwelijkskandidate. Hij betwijfelde of dat ondertussen verbeterd was.

Brik zag hoe Verstrepen haar telefoon nam en met iemand sprak. Tijdens het gesprek wierp ze af en toe een blik in zijn richting. Die blikken waren niet vervuld van minachting of afkeer, maar neutraal. De hoofdinspecteur was een en al focus en professionaliteit. Ze kon zich als vrouw dan ook geen enkele misstap veroorloven in de machowereld van de federale politie, wist hij.

‘Je mag beschikken, maar je blijft bereikbaar voor verdere vragen, Brik’, zei ze toen ze na het gesprek weer binnenkwam.

Het was geen vraag, gewoon een vaststelling. Waarschijnlijk had ze net de bevestiging gekregen dat het slachtoffer zichzelf wel degelijk door het hoofd had geschoten, waardoor Brik voorlopig vrijuit ging.

‘Hoelang gaat het onderzoek duren?’

‘Net zolang tot we precies weten wat er gebeurd is.’

‘En waar moet ik tot die tijd werken? Of wonen?’

Briks kantoor was ook zijn woning. Dat had hem ooit een goed idee geleken. Nu was hij wat minder enthousiast.

‘Niet mijn probleem, Brik. We hebben een bevel tot huiszoeking. Wat is de code van de kluis?’

‘Kluis?’

‘We kunnen het ook zonder code doen, maar dan gaat het langer duren en zijn er ook meer kosten aan verbonden.’

‘Heb je pen en papier?’

Verstrepen gaf hem een blokje post-its. Brik schreef er de zescijferige code op. Ze nam het briefje aan en begeleidde Brik naar de uitgang. Onderweg botste hij op inspecteur Devriendt, die met zijn duim en wijsvinger een pistool vormde dat hij op Brik richtte. Brik maakte ook een pistool, keek ernaar en bracht zijn vingers dan dicht bij elkaar. Toen zijn duim en wijsvinger een denkbeeldig object van ongeveer twee centimeter toonden, grijnsde hij. Lul.

Op het voetpad voor het commissariaat haalde hij een pakje Camel light uit zijn binnenzak en schudde er een sigaret uit. Hij was sinds kort overgestapt op light. Dat klonk gezonder. Even had hij overwogen om de e-sigaret een kans te geven, maar dingen die via een kabel op het elektriciteitsnet aangesloten werden, stak hij toch liever niet in zijn mond.

Hij inhaleerde een paar keer en blies de rook in de richting van de zwaarbewolkte lucht boven hem. Het weer was klote, maar dat was het meestal. Dit was Brussel, in oktober. Enkel op vakantiebrochures scheen de zon door de okergele boomtoppen van het Zoniënwoud. In realiteit regende het en lagen al die bladeren op straat, waar ze tot pulp werden gereden onder de banden van ongeduldig toeterende dieselwagens. Al zouden er daarvan na de invoering van de euronorm-4 binnenkort wat minder zijn. Elektriciteit was de toekomst. Batterijen, gemaakt van lithium en kobalt en wie weet welke shit nog meer allemaal, de olie van morgen. Hij trok aan zijn sigaret tot ze knetterde en blies de rook de lucht in. Nog even en verbranding behoorde definitief tot het verleden, samen met dinosaurussen als hijzelf. Hoe laat was het? Hij keek op zijn telefoon, maar zag dat de batterij leeg was. Tot zover die glorieuze toekomst. Daarna staarde hij naar de lucht, in de hoop iets te kunnen afleiden uit de stand van de zon. Maar wie hield hij eigen-

lijk voor de gek? Het was herfst. In België. Dat betekende dat de ochtend geruisloos overging in de avond via een lange, onopmerkelijke strook grijs licht.

Naast hem vloog de deur open.

‘Was het geen aangenaam gesprek?’ vroeg hij.

‘Een gesprek veronderstelt dat er door minstens twee mensen gepraat wordt.’

‘En dat heb jij niet gedaan?’

‘Ik zag er het punt niet van in, ik ken kamerplanten met een hoger IQ.’

Gwen had in het verleden een paar onaangename ervaringen met de politie achter de rug. Als jong meisje was ze meermaals weggelopen uit instellingen en pleeggezinnen, om uiteindelijk terecht te komen in de klauwen van een misdaadorganisatie geleid door de Serviër Dragomir Mihajlović. In ruil voor heroïne moest ze klusjes uitvoeren voor hem, klusjes die haar af en toe in aanvaring brachten met de mannen en vrouwen in blauw uniform. Een van die mannen was Brik zelf geweest, al droeg hij toen geen uniform. Hij was een rechercheur, een stille – wat Gwen achteraf gezien ironisch vond, aangezien zijn mond nooit dicht bleef. Toen Brik zijn penning had ingeleverd en begonnen was als privédetective, had hij haar een kans gegeven om voor hem te komen werken. Hij had gedacht dat ze nee zou zeggen, maar ze zei ja en daar had hij nog geen moment spijt van gehad.

‘Ik heb wat kantoorspullen meegenomen’, zei ze.

‘Kantoorspullen?’

Ze greep in de binnenzak van haar gescheurde jeansjasje en haalde er een stapel visitekaartjes uit.

‘Danny Devriendt, Inspecteur Federale Politie’, las Brik.

‘Ik dacht dat ze misschien nog van pas konden komen, ooit.’

Brik grijnsde.

‘Wat nu, baas? Terug naar kantoor?’

‘Nee, dat zal voorlopig niet gaan. De federale is van plan om daar een huiszoeking uit te voeren. We zullen dus moeten wachten tot ze klaar zijn.’

‘Waar gaan we dat doen?’

‘Misschien in La Terrasse? Dan zien we wanneer de flikken weer vertrekken.’

La Terrasse was een brasserie die schuin tegenover Briks kantoor gelegen was, op de hoek van de Keltenlaan en de Tervurenlaan.

‘Goed. Gaan we.’

‘De zonsondergang tegemoet, cowgirl.’

‘Niet overdrijven, Brik, het is drie uur.’

Dat wist hij dan ook weer.